

Første næstformand (Birte Weiss):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Tredje behandling af lovforslag nr. L 88: Forslag til lov om ændring af forskellige uddannelseslove. (Betaling for ekskursioner m.v.).

Af undervisningsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsat 3/6 98. Første behandling 10/6 98.

Betænkning 17/6 98. Anden behandling 23/6 98).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 109 stemmer.

Første næstformand (Birte Weiss):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Tredje behandling af lovforslag nr. L 87: Forslag til lov om ændring af lov social service. (Tilskud til høreapparater).

Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.

(Fremsat 7/5 98. Første behandling 17/6 98.

Betænkning 18/6 98. Anden behandling 23/6 98).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Tom Behnke (FP):

Jeg synes, det er vigtigt her ved tredjebehandlingen at opsummere, hvordan hændelsesforløbet har været, for hændelsesforløbet har jo ikke blot været forunderligt, men også ganske utilfredsstillende.

Det er jo sådan, at vi i Fremskridtspartiet tidligere har fremsat nærværende forslag om, at når man som borger har brug for et høreapparat, må man på samme måde, som når der er tale om andre personlige hjælpemidler, have mulighed for selv at vælge sin leverandør. Og da forslaget i sin tid første gang blev fremsat, lovede regeringen jo, at man naturligvis ville se på den sag, og at man naturligvis ville overveje det positivt, for i regeringen kunne man jo godt se, at det var rimeligt, i og med at man på alle andre områder, hvor der er tale om hjælpemidler – personlige hjælpemidler vel at mærke – har en ordning, hvor borgeren selv kan vælge sin leverandør og efterfølgende få pengene refunderet af kommunen, vel at mærke på en sådan måde, at hvis kommunen har en leverandøraftale, kan man højst få det beløb, som kommunen i øvrigt skulle have betalt, men ellers, hvis kommunen ikke har en leverandøraftale, kan få hele beløbet refunderet.

Regeringen lovede at se på sagen, regeringen lovede at nedsætte et udvalg, der skulle se på sagen, men ingenting skete, og derfor har Fremskridtspartiet naturligvis været nødt til at genfremsætte forslaget flere gange. Og ved denne behandling er det så kommet frem, at i mellemtiden har ministeren fået foretaget nogle ændringer, sådan at amterne kan udlicitere den opgave, vel at mærke hvis amterne selv har lyst til at gøre det. Og jeg har personlig kunnet konstatere, at i Århus Amt har man i amtsrådet truffet den principbeslutning, at man overhovedet ikke ønsker, at private skal have lov til at komme ind på markedet. Uanset at der er meget lange ventelister, vil man ganske enkelt ikke under nogen omstændigheder acceptere, at private kommer ind.

Så det, at ministeren altså har lempet det en anelse og lukket det en anelse op, sådan at amterne kan udlicitere, hvis de vil, har nogle steder haft den konsekvens, at man simpelt hen har truffet en principbeslutning om, at det vil man ganske enkelt ikke gøre.

Der er dog steder, hvor det er sket, hvor amtsrådet har udliciteret. Men dér må vi sige, at

med de spilleregler for udlicitering, som ministeren har stillet op, er kvaliteten ikke i orden. For vi kan konstatere, at de aftaler, der bliver indgået, et langt stykke hen ad vejen vil hjælpe mange af dem, der har brug for et høreapparat, hvis de i øvrigt ikke har nogen andre former for komplikationer, altså hvis der ikke er andet i vejen, end at høreevnen ganske enkelt er nedsat.

Men i det øjeblik det er lægeligt begrundet og der er andre årsager, der spiller ind, som har betydning for, at man er nødt til at bruge et høreapparat, i de tilfælde er kvaliteten ganske enkelt ikke i orden. Og det er fordi man har glemt at stille det simple krav, som lovforslaget her jo lægger op til: at hvis private skal ind på markedet – og det mener Fremskridtspartiet at de skal – skal det være sådan, at garantien for kvaliteten skal være til stede ved, at det er en audiolog, der vurderer, dels hvad årsagen til hørenedsættelsen er, dels hvad der skal til for at kompensere for den, og dels præcis hvilket apparat der skal til.

Så kvaliteten, den kvalitet, som regeringen og specielt Socialdemokratiet jo længe har talt om, er til stede i det her lovforslag, men derimod ikke i regeringens egne, foreløbige vedtagelser. Og derfor står jeg helt uforstående over for, at Socialdemokratiet ikke er i stand til at følge Fremskridtspartiet og støtte forslaget her. For det, vi i Fremskridtspartiet ønsker, er ganske enkelt, at kvaliteten skal være til stede, og at borgeren får mulighed for selv at vælge sin leverandør, og at der dermed kommer sund og god konkurrence ind på markedet.

Og når vi taler om konkurrence, så har jeg stillet et spørgsmål til ministeren med hensyn til, at Konkurrencerådet jo har givet udtryk for, at det er uholdbart, at der ikke er fri konkurrence på området, og at Konkurrencerådet direkte har anbefalet, at der gives et beløb i tilskud – f.eks. 2.500 kr., som man skriver – for at der kan blive et i hvert fald tilnærmelsesvis frit valg på området.

Det har jeg så sendt videre til socialministeren og bedt ministeren om at kommentere, men ministerens svar er et ikkesvar, for ministeren remser bare op, hvad det er, Konkurrencerådet har sagt, og så svarer ministeren i øvrigt, at man i regeringen har nedsat et udvalg, som skal se på det. Men det lovede ministeren jo sådan set også både for 2 år siden og for 1 år siden, og nu lover ministeren det så igen.

Så spørgsmålet er: Gad vide, hvornår det udvalg bliver nedsat, hvis man da overhovedet har tænkt sig at nedsætte det?

Det er ganske utilfredsstillende, at ministeren på den måde bliver ved med at trække det her forslag og det her område i langdrag. Det er ikke rimeligt over for de borgere, som reelt har et problem med nedsat hørelse, og som derfor ikke, i hvert fald i nogle tilfælde, er i stand til at varetage deres arbejde og derfor bliver sygemeldt – hvilket er en ganske alvorlig udgift for det offentlige – og måske endda bliver afskediget fra deres arbejde og skal gå arbejdsløse i ganske lang tid.

Men den kassetænkning, der finder sted, er åbenbart vigtigere end borgernes ve og vel og vigtigere end det overordnede, at hvis man fjerner de her ventelister – og det ville det her forslag være en stærkt medvirkende årsag til – så ville man i den sidste ende spare ganske betydelige summer. Og derfor skal jeg opfordre partierne til at støtte det her forslag, således at forholdene på dette område kommer til at hænge sammen på en både økonomisk og kvalitetsmæssigt forsvarlig måde.

Kirsten Jacobsen (FP):

Da jeg på Fremskridtspartiets vegne første gang fremsatte det her forslag, var der stor forståelse for, at vi måtte få gjort noget alvorligt ved de lange ventelister. Og der var et positivt udvalgsarbejde, som medførte, at SF mandede sig op og sagde, at hvis der ikke blev gjort noget, ville de stemme for Fremskridtspartiets forslag.

Så lavede man noget, og vi lod os dengang besnakke med hensyn til, at det, man ville lave, var noget, der ville hjælpe. Det viste sig imidlertid, at det ikke hjalp. Og de tal, vi har fået om, hvordan ventetiderne er, og om, at de er faldende, er mere end mangelfulde – for ikke at sige, at de er ukorrekte.

Jeg står her med Ældre Sagens blad nr. 2 fra 1998, og dér er der på side 7 en oversigt over ventetiderne på hørecentralerne. Dér er udviklingen fra februar 1996 til august 1996, til januar 1997 og til januar 1998 skitseret, og deraf vil man kunne se, at alene fra januar 1997 til januar 1998, altså i det år, hvor regeringen egentlig skulle have forbedret situationen, skete der en gennemsnitlig forøgelse af ventetiden fra 6,75 måneder til 10,25 måneder, og de længste ventelister er igen oppe at runde de 18 måneder.

Det er en uholdbar situation, at vi har borgere gående rundt, som mister deres arbejde, for-

di det eneste, de mangler for at kunne blive fuldt arbejdsduelige, er det hjælpemiddel, som hedder et høreapparat, og de ikke kan få plads til en undersøgelse på statens hørecentraler før efter 1½ år, når de er faldet for 120-dages-reglen.

Fremskridtspartiet blev første gang fejlagtigt bebrejdet, at vi ikke havde kvalitet nok i vores forslag. Men det viser sig nu, at den aftale, som SF løftede igennem sammen med regeringen, og som vi også støttede, havde en langt lavere kvalitet end det, der ligger i Fremskridtspartiets forslag. Sagen er nemlig den, at i den aftale kræver man kun, at det er en almindelig ørelæge, der henviser til en brillebutik, og så er det altså en audiologassistent dér, som foretager resten af arbejdet. Hvorimod Fremskridtspartiets forslag betyder, at det skal være en speciallæge, som også er audiolog, og som har audiologisk udstyr, der stiller diagnosen. Derefter kan man så købe apparatet i de relevante butikker, og kontrollen skal efterfølgende også ske hos den speciallægen, der er audiolog.

Og jeg kan ikke forstå – og det kunne jeg godt tænke mig at spørge sundhedsministeren direkte om nu – hvad det i grunden er, der er problemet med Fremskridtspartiets forslag. Er det, at kvaliteten er for høj? Eller vil sundhedsministeren ikke forklare mig, om et høreapparat ikke burde betragtes som et personligt hjælpemiddel? Jeg kan nemlig ikke forstå, at når svagsynsoptik betragtes som et personligt hjælpemiddel i relation til lovgivningen, hvorfor et høreapparat så ikke har samme status.

For hvis det var sådan, at man herinde bestemte, at høreapparater naturligvis er personlige hjælpemidler, så har vi både en lovgivning og en nordisk fælleskonvention, der siger, at hverken lovgivning eller kommunale aftaler kan forhindre det frie forbrugsvalg. Og det er lige præcis det frie forbrugsvalg, man forhindrer ved at have denne monopolstilling på statens hørecentraler.

Og som hr. Tom Behnke så rigtigt sagde, har Konkurrencerådet mere end én gang med syvtonersøm slået fast, at det her går galt, og at vi aldrig får ventelisterne ned, hvis der ikke kommer konkurrence på området. Og vi ved godt i Fremskridtspartiet, at kapacitetsforøgelsen, når man stiller krav om, at det skal være speciallæger, der også er audiologer, ikke er særlig stor, for dem er der ikke så mange af. Men selv om man ikke kan løse hele problemet, burde man i hvert fald foretage den kapacitets-

forøgelse, som man fagligt forsvarligt kan foretage, i stedet for at gamble med kvaliteten og dermed ende i en situation, hvor det bliver brillekæder, der udleverer høreapparater til folk, og hvor en almindelig ørelæge, som ikke har den fornødne uddannelse til at dianogstisere og udskille de svære tilfælde, er den person, der sender dem derhen.

Men jeg håber nu – og jeg kan se, at sundhedsministeren er i fuld gang med at forberede svaret til mig – at jeg får svar på disse tre konkrete spørgsmål:

For det første: Hvad vil regeringen helt konkret iværksætte for at gøre noget ved de stigende ventelister? For det andet: Hvorfor mener ministeren og regeringen ikke, at høreapparater er lige så personlige hjælpemidler som eksempelvis svagsynsoptik? Og for det tredje – ja, nu er jeg nødt til at gemme nummer tre, men jeg tror, ministeren kan huske det, for jeg stillede det lige før.

Sundhedsministeren (Carsten Koch):

Jeg vil lige meddele fru Kirsten Jacobsen, at det her område jo relaterer sig til socialministeren, men at jeg gerne skal svare på de stillede spørgsmål.

Regeringen er fuldt ud opmærksom på den stigende ventetid til høreapparater, og regeringen arbejder sammen med amterne på at finde fornuftige løsninger på det her problem. Det er, hvad jeg vil svare i dag.

Vi er fuldt ud opmærksomme på problemstillingen, men vi kan ikke tiltræde det forslag, som Fremskridtspartiet kommer med. De økonomiske konsekvenser heraf er for uoverskuelige for amterne, og derfor er det ikke regeringens indstilling, at det er den vej, vi skal gå, sådan som situationen er.

(Kort bemærkning).

Birthe Skaarup (DF):

Nu er det jo sådan, at audiologerne fungerer på hospitaler i mange områder, og det synes jeg sundhedsministeren lige skal have for øje.

Men jeg vil godt sige, at dette lovforslag vil vi fra Dansk Folkeparti tilslutte os. Der er ingen tvivl om, at der i hele landet er stor opmærksomhed om netop dette område, hvor der er uacceptabelt lange ventelister.

Jeg vil godt sige, at i Århus Amt, som har været nævnt her fra talerstolen, har vi taget fat på problemet. Det har vi gjort igennem flere år, men vi har ikke formået at nedbringe venteli-

sterne, så de er acceptable. Det, vi har gjort, er naturligvis, at vi også har inddraget de privatpraktiserende ørelæger, og vi synes, det er helt legalt, at de går ind i sager med høreskader hos de ældre, altså de aldersbetingede høreskader.

Der er ingen tvivl om, at vi i Dansk Folkeparti naturligvis også ønsker, at kvaliteten skal være i orden, men vi er også opmærksomme på, at flaskehalsen ligger hos audiologerne, hvor vi ikke har fået uddannet nok i forhold til de ventelister, der er.

Til allersidst vil jeg sige, at vi naturligvis helt klart ønsker, at ventelisterne skal ned, og jeg kan ikke lade være med andet end at sige fra denne talerstol, at hvis det havde været briller, det havde drejet sig om, hvis det havde været briller, der havde været ventetider på, så ville der have rejst sig en proteststorm i befolkningen.

(Kort bemærkning).

Annie Lunde Hansen (CD):

Det er ikke for at forlænge denne debat, men jeg vil godt sige, at Centrum-Demokraternes problem ikke er, om behandlingen sker i privat eller offentligt regi, hvis det offentlige ellers har en overenskomst med det private, så kvaliteten er i top, og det er den samme behandling, man får.

Problemet er i øjeblikket, at de audiologassistenter og audiologer, der bliver ansat i det private regi, bliver taget fra det offentlige regi. Det betyder, at det offentlige afleverer det personale, der har været ansat hos dem, til private virksomheder. Det nedbringer ikke ventelisterne, og derfor vil jeg igen spørge ministeren:

Hvornår gør man noget ved uddannelsen af audiologer og audiologassistenter? For hvis man ikke gør det, får vi ikke bragt ventelisterne ned, og det er en forfærdelig situation, man bringer de hørehæmmede i. De kan ikke virke i deres dagligdag, og nu vil jeg gerne have et klart og tydeligt svar fra ministeren på, hvor lang tid det vil vare.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg er enig med den forrige taler i, at der naturligvis skal fart på uddannelsen, for der mangler uddannet personale på dette område.

Men jeg spurgte ministeren konkret, hvad ministeren har i sinde at sætte i værk for at få gjort noget ved ventelisterne bortset fra alver-

dens studiekredse sammen med socialministeren. Hvilke konkrete initiativer har ministeren?

Fru Skaarup nævnte, at man i bl.a. Århus Amt havde gjort noget. Tallene fra Århus Amt viser en stigning fra 1996 på 6 måneder til en stigning i 1998 på 14 måneder, så uanset om fru Skaarup siger, man har gjort noget, ja, så har man altså mere end fordoblet ventetiden.

Et eller andet er helt, helt barokt galt, og nu må regeringen altså sige noget mere konstruktivt, end at man har studiekredse.

Så vil jeg godt til sidst spørge, og det er i hvert fald ministerens område: Finder ministeren, at det er rigtigt, at statens audiologiske centre, hørecentraler stadig væk bruger arbejdsressourcer på at sidde og samle høreapparater og dermed forlænge ventelisterne, når vi samtidig her i Danmark er førende på verdensmarkedet i at fremstille høreapparater? Det er fuldstændig barokt. Konkurrencerådet har beskrevet, hvordan man på Odense Universitetssygehus bruger stor kapacitet til at sidde og samle høreapparater. Det burde man ikke gøre i 1998, når man har ventelister af den her længde.

Socialministeren (Ove Hygum, fg.):

Regeringen er meget opmærksom på de lange ventetider på høreapparater. Det blev også understreget under førstebehandlingen.

Uanset om man bruger lidt nedsættende betegnelser som studiekredse, så handler det om, at regeringen via et projektgruppearbejde, hvor både Undervisningsministeriet og Sundhedsministeriet deltager, sammen med Amtsrådsforeningen er i gang med at overveje, hvad det er for initiativer, der skal til på området for at nedbringe ventetiderne.

Vi drøfter i projektgruppen forskellige modeller, løsningsforslag, som skal nedbringe ventetiderne. En nedbringelse af ventetiderne vil under alle omstændigheder forudsætte en bedre og mere korrekt information om mulighederne på området og, som et svar CD's ordfører, en opnormering af den uddannelsesmæssige kapacitet.

Under de netop afsluttede forhandlinger mellem amterne og regeringen er man blevet enig om at gennemgå de offentlige tilskudsordninger, herunder udgiftsstyring på hjælpemiddelområdet. Regeringen vil arbejde videre med forskellige løsningsmuligheder og tage kontakt til de relevante parter, idet vi er stærkt optaget af at få nedbragt ventetiderne og få effektiviseret høreapparatforsyningen.

Første næstformand (Birte Weiss):

Fru Kirsten Jacobsen, og jeg tror, at vi nu må nærme os debattens afslutning, så vi kan gå til afstemning.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg synes sandelig, at studiekredse er nyttige. Det synes jeg, og det var ikke nedsættende ment.

Men hvis studiekredse skal gøre nytte, skal de medføre resultater, og hermed det konkrete spørgsmål: Hvornår kommer der resultater på bordet? Hvornår kan vi forvente at se disse studiekredse aflevere et konstruktivt, færdigt arbejde, således at vi kan få noget gjort ved ventelisterne?

(Kort bemærkning).

Annie Lunde Hansen (CD):

Jeg var ikke tilfreds med ministerens svar. Det er ikke et spørgsmål om at nedsætte 117 udvalg. Nu er det et spørgsmål om at tage fat, hvor nælderne brænder, og det er at få uddannet det personale, der skal til, så de ulykkelige mennesker, der går og venter, kan blive behandlet. Det bliver de ikke nu.

Og jeg vil her fra talerstolen sige, at jeg synes ikke, at den ordning, Århus Amt har lavet, hvor man flytter patienter til Bispebjerg Hospital i København, er tilfredsstillende. Der må kunne laves mange høreapparater for det, transporten af flere hundrede mennesker til København, koster.

(Kort bemærkning).

Birthe Skaarup (DF):

Dansk Folkeparti er glad for erkendelsen om, at ministeren ser, at der er noget galt. Igen: Hvad vil man gøre? Det har vi ikke hørt endnu. Der gøres ikke nok. Der er taget fat på problemerne mange steder, men det var da rart med en udmelding her fra talerstolen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget forkastedes, idet 49 (V, KF, DF, FP og KRF) stemte for, 57 (S, SF, RV, og EL) imod; 6 (CD) stemte hverken for eller imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Anden behandling af lovforslag nr. L 59: Forslag til lov om ændring af udlændinge-loven, straffeloven og ægteskabsloven. (Tidsubegrænset opholdstilladelse, asyl, familiesammenføring og udvisning m.v.).

Af indenrigsministeren (Thorikild Simonsen). (Fremsat 16/4 98. Første behandling 30/4 98. Betænkning 23/6 98).

Der var stillet 30 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges:

14) Anden behandling af lovforslag nr. L 60: Forslag til lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationslov).

Af indenrigsministeren (Thorikild Simonsen). (Fremsat 16/4 98. Første behandling 30/4 98. Betænkning 23/6 98).

Der var stillet 18 ændringsforslag i betænkningen. Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagene og ændringsforslagene sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg skal ganske kort gennemgå, hvordan Venstre vil stemme til ændringsforslagene til L 59 og L 60.

Der er stillet en række ændringsforslag af Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten, og jeg kan meddele, at Venstre stemmer imod de ændringsforslag.

Der er stillet et forslag af Kristeligt Folkeparti, som vi har været noget i tvivl om. Det går ud på, at man kan få permanent opholdstilladelse 5 år efter, at man er kommet til Danmark. Men tidspunktet beregnes fra det tidspunkt, man indgiver ansøgning om opholdstilladelsen. Det vil sige, at der ikke er meget skærpelse i det forslag, og i nogle sager er der måske i virkeligheden tale om det modsatte. Vi har indtaget det standpunkt, at vi vil undlade at stemme til Kristeligt Folkepartis forslag, men hvis Kristeligt Folkeparti vil formulere det anderledes, så der bliver en minimumsgrænse, sådan at alle i